

Barna MENTANARSÍÐAN

Beinta Johannessen

Átta bókur eru í klassisku røðini eftir finnlands-svenska rithøvundan Tove Jansson. Fyrsta bókin kom út á føroyskum í 2010, og nú eru seinastu tvær bøkurnar útkomnar.

Les um Mumitrøllini á føroyskum

Nú eru allar bøkurnar í bókarøðini um Mumidal eftir Tove Jansson at fáa á føroyskum

Tove Jansson var elsta barnið í eini listafólkafamilju. Pápin var finnlandssvenski myndahøggarin Viktor "Faffan" Jansson og mamman svenska myndakvinnan og teknarin Signe Hammersten-Jansson. Um sumrar var familjan í skergarðinum. Hetta var eitt umhvørvi, sum hevði nógv at týða fyri Tove, tá ið hon seinni tilevnaði Mumidal.

EIN SONN LISTAKVINNA

Tað gjørdist klárt frá byrjan, at Tove eisini ætlaði at vera listafólk. Hon gavst í skúlanum longu sum fimtan ára gomul og fór á listafólkaskúla. Í 1930- og 40-árunum var hon ein væl umtóktur skemtiteknari í blaðnum *Garm* og hevði eina røð av djørvum myndum úr gerandislívinum í Finnlandi undir krígunum.

FYRSTA BÓKIN

Fyrsta mumibókin *Småtrollen och den store översvämningen* kom út í 1945. Tove tók ein lítlan figur, sum hon hevði nýtt til skemtitekningarnar í *Garm*, og nýtti hann sum høvuðspersón í fyrstu bókini. Í *Garm* æt figururin Spelkni; nú gjørdist hann mumitrøllið.

Tove, sum higartil mest hevði fingist við myndlistina, sigur, at í fyrstuni var tað mest eitt spæl at skriva, men at tað sum frá leið, gjørdist líka umráðandi fyri hana sum at mála.

ÁTTA BØKUR AFTURAT

Tað komu heilar átta bókur afturat um lívið í Mumidali, frá *Kometjakten* (1946) til *Sent i november* (1970). Kring

GANDAKALS-HATTURIN GJØRDIST GJØGNUMBROTID

Gandakalshatturin (Trollkarlens hatt (1948)) gjørdist veruliga gjøgnumbrotið hjá Tove Jansson sum barnabókahøvundur. Bókin varð týdd til enskt, og hetta gjørdist byrjanin til, at mumibøkurnar fóru víða um heim. Tær eru týddar til 35 mál og eru framfórdar bæði sum sjónleikur og opera, og teknifilmarnar um mumitrøllini eru enntá at síggja á føroyskum í sjónvarpinum hjá Kringvarpinum!

IKKI BARA FYRI SMABØRN

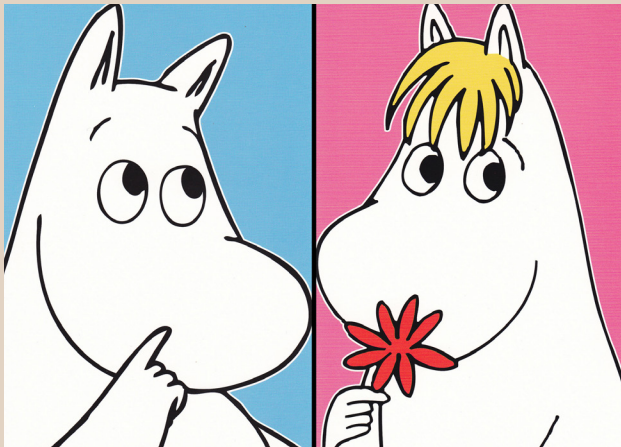
Tá fólk hoyra Mumi nevnt, hugsa tey kanska einamest um teir fittu figurarnar í teknifilmunum til (smá)børn. Men Tove Jansson hevur í bókum sínum um Mumidal skapað ein serligan heim, líka so gandakendan og hugtakandi fyri vaksen sum fyri børn. Sum ein ummælari í barnablaðnum *STROK* so ramliga skrivar í ummæli sínum av bókini *Trøllavetur*:

Tove Jansson (1914-2001) hevur fingið eina langa røð av heiðurslønnum, millum aðrar Nils Holgarson-plakaten 1953, H. C. Andersen-medaljen 1966, Mårbackapriset 1972, Finlandspriset 1993 og Svenska Akademiens stora pris 1994.

... Nú hugsa tit sikkurt Mumi? Hvør tímir at lesa hatta? Men nei! Henda bókin er til 10 ár og uppeftir, og eg rokni ikki við, at ein sum er undir 10 ár hevði klárað at lisið hana. Eg haldi heldur ikki, at ein undir 10 hevði skilt bókina yvirhøvdur ...
Marjun A. Behrens, *STROK* 3, 2012

Tey, sum eru yngri enn 10 ár, kunnu tó ugga seg við, at tað eisini finnst fleiri mumibøkur til teirra. Seinastu árinu eru nevnliga komnar út nógvar bókur við Mumitrøllunum í ymiskum formatum: klaffabókur, orðabókur, myndabókur, pappbókur, fald-út-bókur og aðrar við – og fleiri teirra eru eisini á føroyskum.

Halastjørnan kemur - Gandakalshatturin
Endurminningar hjá Mumipápa - Vandamikið hásummar -
Tað ósjónliga barnið - Trøllavetur - Pápin og havið -
Seint i november

Karl N. Hansen
hevur týtt alla bóka-
røðina til føroyskt.

